

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานเปิดงานการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย หรือที่รู้จักกันในชื่อ งาน วทท ซึ่งสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นเจ้าภาพร่วมกับมหาวิทยาลัยของรัฐอย่างต่อเนื่องทุกปี โดย วทท 43 เมื่อ พ.ศ. 2560 สมาคมฯ เป็นเจ้าภาพร่วมกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้พื้นที่เป็นสถานที่จัดงาน ระหว่าง 17-19 ตุลาคม 2560

โดย รศ.ดร.นภาพรพรรณ นพรัตน์ชาภรณ์ นายกสมาคมฯ (วาระ พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน) ได้กราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาตให้ทรงฉายพระรูปพร้อมกับนายกและอดีตนายกสมาคมฯ ประกอบด้วย

รศ.ดร.คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ (วาระ พ.ศ. 2547-2550)

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ม.ร.ว.วิมลบุตร สวัสดิวัตน์ (วาระ พ.ศ. 2551-2554)

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ศักดา ศิริพันธุ์ (วาระ พ.ศ. 2541-2544)

และศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ หรรณหงษ์ (วาระ พ.ศ. 2555-2558)

วารสารวิทยาศาสตร์ฉบับพิเศษครบรอบ 70 ปี ของสมาคมวิทยาศาสตร์ฯ จึงขออัญเชิญพระรูปของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงฉายพระรูปพร้อมกับนายกและอดีตนายกสมาคมฯ มาขึ้นปกวารสารฉบับพิเศษนี้เพื่อความเป็นสิริมงคลสืบไป

ในช่วงเวลาอันเป็นมงคลที่สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภายใต้การนำของ รศ.ดร. นภาพรชน นพรัตน์ราภรณ์ นายกสมาคมฯ มีอายุครบรอบ 70 ปี ใน พ.ศ. 2561 นับว่า มีพัฒนาการและสร้างการเปลี่ยนแปลงให้บังเกิดขึ้นในสังคมไทยได้ในระดับหนึ่ง จนถึงปัจจุบันได้รับการยอมรับว่า มีบทบาทในการสร้างความตระหนักให้ประชาชนในประเทศทุกระดับได้เห็นถึงความสำคัญของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงรัฐบาลผู้มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายก็ได้ประกาศเป็นยุทธศาสตร์ที่จะให้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม นำหน้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 แต่ทว่าหากย้อนหลังไปเมื่อ 70 ปีก่อน แทบจะนึกภาพไม่ออกเลยว่า สมาคมวิทยาศาสตร์ฯ จะหยั่งรากลึกกลงไปในผืนดินไทยอย่างกว้างขวางและเหนียวแน่น แดกกิ่งก้านสาขาออกไปมากมาย จนกระทั่งปัจจุบัน มีสมาชิกเกือบ 4,000 คน พร้อมทั้งจะทำงานด้วยความเสียสละเพื่อสร้างความเจริญให้แก่บ้านเมืองสืบไป

70 ปี สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

โดย...อุษาคีธ มณีวงศ์

รุ่งอรุณของการบุกเบิกเพื่อนำประเทศไทยไปสู่ความเจริญก้าวหน้าด้วยวิทยาศาสตร์เริ่มจุดประกายขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงใน พ.ศ. 2489 ก่อนหน้านั้นทางเดินของวิทยาศาสตร์ในประเทศไทยเป็นเพียงถนนที่แคบขรุขระระยะทางสั้นมากเกือบจะมีลักษณะเป็นซอยตันไม่มีถนน หรือซอยอื่นมาตัดขวางหรือตัดขนานไป ทางเดินของวิทยาศาสตร์ในช่วงที่ประเทศไทยเพิ่งเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี 2475 จึงอยู่ในวงแคบไม่กว้างขวาง นักวิทยาศาสตร์มีน้อย มีความเคลื่อนไหวทำกิจกรรมไม่มากนัก จึงไม่มีใครคาดคิดว่า การรวมตัวของกลุ่มนักวิทยาศาสตร์กลุ่มเล็ก ๆ จำนวนประมาณ 8 คน ในช่วงนั้น จะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในเวลาต่อมา

กลุ่มนักวิทยาศาสตร์เล็ก ๆ ที่ถือเป็นผู้บุกเบิกและมีคุณูปการต่อสมาคมวิทยาศาสตร์ฯ ในเวลานั้น ได้แก่ ศาสตราจารย์คลุ้ม วัชโรบล, คุณสมมิตร บุราวาศ, ศาสตราจารย์ทองสุข พงศทัต, คุณปุ๋ย โรจนะบุรานนท์, คุณวิชา เศรษฐบุตร, ศาสตราจารย์พิมพ์ล กลกิจ, คุณเสงี่ยม เผ่าทองสุข และ ดร.ปรีชา อมาตยกุล ท่านเหล่านี้ได้ใช้คอนเนกชันส่วนตัวในการดึงนักวิทยาศาสตร์ อาจารย์ ครูวิทยาศาสตร์ และผู้สนใจมาร่วมกันจัดกิจกรรม “พบปะและสนทนา” โดยมีเป้าหมายว่า บ้านเมืองหลังสงครามโลกครั้งที่สองมีความมั่งคั่งและขาดแคลนทุกอย่าง จึงมีแนวคิดที่จะทำทุกวิถีทางเพื่อพัฒนาวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ ออกไปสู่ประชาชนและกระตุ้นเตือนรัฐบาลให้หันมาสนใจ ปรับปรุง และส่งเสริม

วิทยาศาสตร์ นอกจากการจัดสนทนาทางวิทยาศาสตร์กันเป็นประจำบ่อยครั้งแล้ว นักวิทยาศาสตร์กลุ่มนี้ยังได้เขียนบทความทางวิทยาศาสตร์สำหรับประชาชน จัดบรรยายความรู้เกี่ยวกับเคมีในชีวิตประจำวัน ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงกรมโฆษณาการเป็นครั้งคราวแล้วมาขยายต่อด้วยการเผยแพร่ทางวิทยุกระจายเสียง 1 ป.ณ. ของกรมไปรษณีย์โทรเลข เป็นประจำเดือนละ 1 ครั้ง และเพิ่มเป็นเดือนละ 4 ครั้ง ในรายการสนทนาทางวิทยาศาสตร์สำหรับประชาชนอีกด้วย ต่อมาได้ขยายขอบข่ายการทำงานไป ในรูปของชุมนุมวิทยาศาสตร์ โดยมีนิติวิทยาศาสตร์หลายคนที่ย้ายจากคณะวิทยาศาสตร์เข้ามาร่วมกลุ่ม เพื่อทำงานด้านเผยแพร่วิทยาศาสตร์ให้กว้างขวางออกไปอีก

จากหลักฐานที่ปรากฏในหนังสือ มหาวิทยาลัย เล่มที่ 12 พ.ศ. 2477 มีรายงานว่า ชุมนุมวิทยาศาสตร์ได้ก่อตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. 2477 โดยมีนายเจริญ ธรรมพานิช เป็นประธานชุมนุม ต่อมาเมื่อศาสตราจารย์ ดร.คลุ้ม วัชโรบล มารับหน้าที่เป็นประธาน ชุมนุมวิทยาศาสตร์มีการขับเคลื่อนเป็นอย่างมาก เช่น จัดแสดงปาฐกถาเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ จัดประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ และการออกวารสารชุมนุมวิทยาศาสตร์เล่มแรกเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2489 โดยมีบรรณาธิการอาสาสมัครคือ พันเอกสุทิน สัมปัตตะวนิช เป็นหนังสือราย 2 เดือน มีเนื้อหาสาระทางวิชาการทางวิทยาศาสตร์และสารคดี กับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิต นักศึกษา ใน พ.ศ. 2490 ออกวารสารชุมนุมวิทยาศาสตร์

6 เล่ม ค่าบำรุง 18 บาท วารสารชุมนุมวิทยาศาสตร์ ปีที่ 1 เล่มที่ 1 พ.ศ. 2490 เล่มละ 3 บาท จัดทำขึ้นตามความเห็นของที่ประชุม โดยมี ดร.ปริชา อมาตยกุล เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงทั้งกำลังกาย กำลังความคิด และกำลังทรัพย์

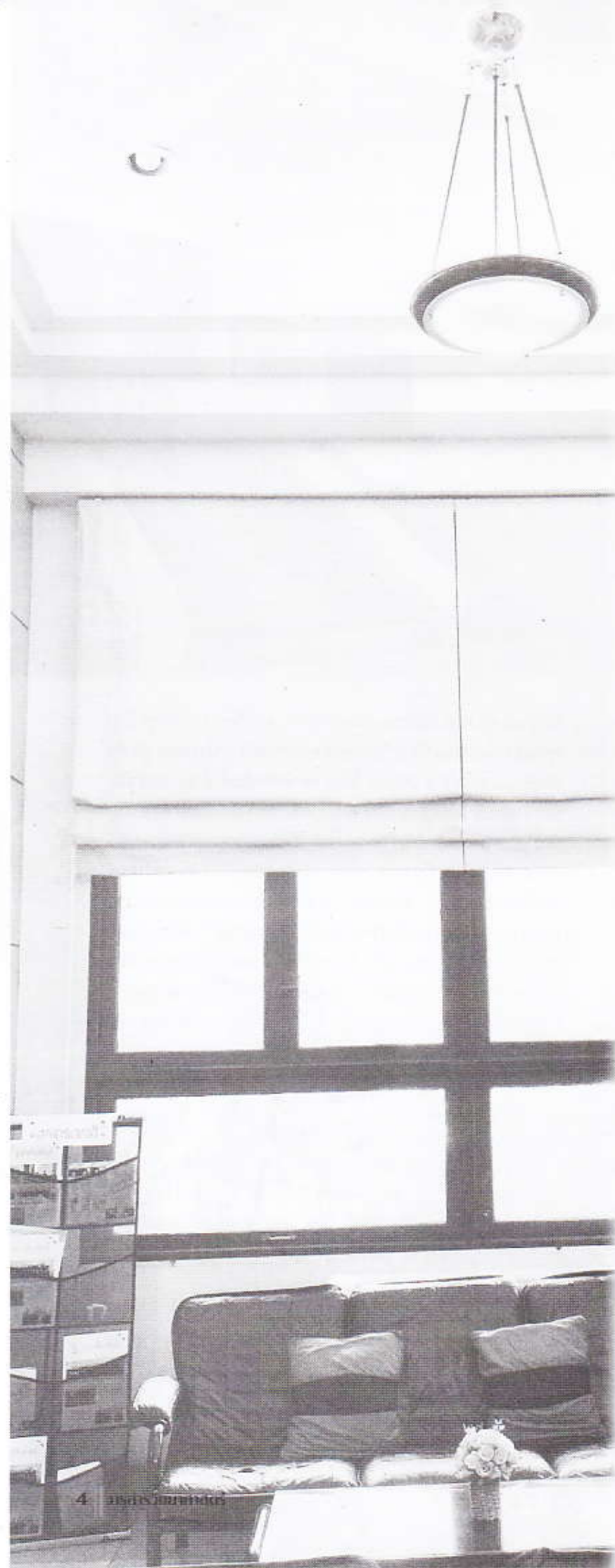
คุณนิมิตอันดีแห่งการจัดตั้งสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ถูกบันทึกไว้โดยศาสตราจารย์ ดร.ศักดา ศิริพันธ์ อดีตนายกสมาคมวิทยาศาสตร์ฯ พ.ศ. 2541 ว่าเริ่มต้นเมื่อวันเสาร์ที่ 8 พฤศจิกายน 2490 หลังจากชุมนุมวิทยาศาสตร์ได้จัดแสดงปาฐกถาจาก ดร.พร้อม วัชระคุปต์ และ ดร.บรรเจิด พลาญกุล ที่ตึกพิลิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ แล้ว มี ม.จ.รัชฎาภิเศก โสณกุล อธิการบดี และคุณหลวงประวัติวรวิชชุกาโร คณบดีร่วมฟัง หลังจากนั้นมีการปรึกษาหารือร่วมกันในการจัดตั้งสมาคมวิทยาศาสตร์ฯ ขึ้น ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติให้ตั้งกรรมการชั่วคราวขึ้น 7 ท่าน ประกอบด้วย ดร.คลุ้ม วัชโรบล อาจารย์ทองสุข พงศทัต อาจารย์พิมล ทลกิจ อาจารย์เสนาะ ตันบุญยืน คุณบุญโรจนะบุรานนท์ เป็นเลขานุการ ดร.ปริชา อมาตยกุล เป็นเหรัญญิก เป็นผู้ดำเนินงานร่างระเบียบข้อบังคับ กำหนดการประชุมเพื่อเลือกตั้งกรรมการสมาคมฯ ต่อไป คุณมานะ รัทวิทยาศาสตร์ เจ้าของโรงงานประณีตอุตสาหกรรม ได้มีน้ำใจมอบเงิน 1,000 บาท ให้คณะกรรมการชั่วคราวเป็นทุนดำเนินงาน และมอบให้ ดร.คลุ้ม วัชโรบล เป็นผู้ไปขออนุญาตสภากาชาดนครธรรมแห่งชาติ เพื่อจัดตั้งสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย และได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจัดตั้งสมาคมฯ เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2491 ดังนั้นทุกวันที่ 27 มกราคม ของทุกปี จึงถือเป็นวันคล้ายวันสถาปนาสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภายใต้กรรมการบริหารชุดแรก มี ม.จ.รัชฎาภิเศก โสณกุล เป็นนายกสมาคมฯ หลวงประวัติวรวิชชุกาโร เป็น

อุปนายก ดร.คลุ้ม วัชโรบล เป็นเลขาธิการ ดร.ปริชา อมาตยกุล เป็นเหรัญญิก และมีสมาชิกนักวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ ประมาณ 42 คน สมาชิกสมาคมฯ มี 4 ประเภท ได้แก่ สมาชิกกิตติมศักดิ์ สมาชิกสามัญ สมาชิกสมทบ และสมาชิคนิสิต ค่าบำรุงสมาคมฯ สำหรับสมาชิกสามัญ ปีละ 30 บาท สมาชิคนิสิตปีละ 20 บาท ส่วนวารสารชุมนุมวิทยาศาสตร์ เปลี่ยนสถานะมาเป็นวารสารวิทยาศาสตร์รายเดือนของสมาคมฯ โดยมีอาจารย์เสนาะ ตันบุญยืน ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการคนแรก นอกจากการจัดทำวารสารวิทยาศาสตร์ของสมาคมฯ เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์แล้ว สมาคมวิทยาศาสตร์ฯ ในระยะแรกยังได้จัดการบรรยายทางวิชาการตอบคำถามทางวิทยาศาสตร์แก่ประชาชนทางวิทยุกระจายเสียง จัดตั้งสาขาครุวิทยาศาสตร์ จัดประชุม และการแสดงทางวิทยาศาสตร์ตั้งแต่ พ.ศ. 2492 เป็นต้นมา

เมื่อสมาคมฯ ได้ดำเนินการอย่างมั่นคงเป็น
ปีกผ่านพอสมควรแล้ว พระบาทสมเด็จพระปรเมนท
รมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับสมาคมวิทยาศาสตร์
แห่งประเทศไทยไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามหลักฐาน
หนังสือที่ จ 277/2494 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2494
นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

นับแต่ก่อตั้งสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ 27 มกราคม
2491 จนถึงปัจจุบันขึ้นสู่ปีที่ 70 สมาคมวิทยาศาสตร์ฯ
มีผลงานที่ถือเป็นจุดเปลี่ยนของสังคมไทยมากมาย
ดังต่อไปนี้

-ผลักดันให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับประวัติ
ศาสตร์ที่หว่ากอ ซึ่งเป็นจุดที่พระบาทสมเด็จพระ
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงทำนายสุริยุปราคาเมื่อวันที่
18 สิงหาคม 2411 จนคณะรัฐมนตรีมีมติให้วันที่
18 สิงหาคม เป็นวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ และ
ถวายพระราชสมัญญาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว เป็นพระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย

-ผลักดันให้เกิดการก่อตั้งมูลนิธิส่งเสริมวิทยา
ศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ และแสวงหานักวิทยาศาสตร์ดีเด่น เพื่อ
สดุดีและมอบรางวัลในวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ
ตั้งแต่วันที่ 18 สิงหาคม 2525

-สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี และการพลังงาน ขึ้นเป็นครั้งแรก

-ริเริ่มให้มีการจัดทำโครงการอุทยานวิทยา
ศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว่ากอ ให้เป็นโครงการ
ระดับชาติที่มีความสำคัญ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ
เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2532 แต่ต่อมาโครงการ
ไปอยู่ภายใต้การดูแลและพัฒนาของกรมการศึกษา
นอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ และสมาคมฯ
ได้ใช้ความพยายามที่จะผลักดันให้โครงการนี้กลับมา
เป็นโครงการระดับชาติเหมือนเมื่อแรกจัดทำแผน
ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการดำเนินการ โดยในปี 2561
จะมีการจัดงานครบรอบ 150 ปี การเสด็จทอด
พระเนตรสุริยุปราคา ณ หว่ากอ

-สนับสนุนให้เกิดองค์กรต่าง ๆ ที่มีความสำคัญ
ต่องานด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศ อาทิ สมาวิจัย
แห่งชาติ และบัณฑิตยสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งประเทศไทย

-สนับสนุนให้เยาวชนของประเทศฝึกทำโครง
งานวิทยาศาสตร์เข้าประกวดในเวทีต่าง ๆ ทั้งระดับ

ประเทศและระดับนานาชาติ ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการเข้าร่วมในเวทีระดับโลกอย่าง Intel ISEF ที่ได้รับความสนใจอย่างมาก

-การจัดประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ที่รู้จักกันเป็นอย่างดีในชื่อ วทท นับตั้งแต่ปี 2508 และต่อมาในปี 2514 เปลี่ยนรูปแบบมาเป็นการประชุมและแสดงผลงานวิชาการ รวม 2 วัน ระยะแรกจัดทุก 2 ปี จนกระทั่งผลงานมีมากขึ้น การประชุมครั้งที่ 5 จึงเริ่มจัดทุกปี จนมาถึงระยะหลังสมาคมฯ ได้เชิญมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นเจ้าภาพร่วม และมีการเชิญนักวิทยาศาสตร์ที่ได้รับรางวัลโนเบลและนักวิทยาศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงจากต่างประเทศมาบรรยาย ทำให้การประชุมวทท ได้รับการยอมรับว่า เป็นการประชุมประจำปีด้านวิทยาศาสตร์ที่สำคัญที่สุดของประเทศไทย และยังเป็นการประชุมระดับชาติแห่งเดียวในโลกที่ให้โอกาสตั้งแต่ นักวิทยาศาสตร์รุ่นเยาว์จากโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษาไปจนถึงนักวิทยาศาสตร์ชั้นนำของโลก ดังนั้นการประชุม วทท จึงนับเป็นพลังสำคัญที่จะกระตุ้นให้มีการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยบทคัดย่อของการประชุม วทท เปรียบเสมือนหลักไมล์ที่สามารถบอกได้ว่า ขณะนี้เรายืนอยู่ที่ไหนบนถนนสายวิทยาศาสตร์อันยาวไกล และที่สำคัญหลายปีที่ผ่านมาสมาคมฯ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดการประชุม และร่วมรับฟังการบรรยายจากนักวิทยาศาสตร์รางวัลโนเบลและนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นประจำปีตลอดมา

ในโอกาสครบรอบ 70 ปี ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในปี 2561 ยังเป็นปีแห่งการเสด็จเยือนทั่วโลกใต้ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครบรอบ 25 ปี สมาคมฯ ถือเป็นสิริมงคลที่จะจัดงาน วทท 44 เพื่อเฉลิมฉลองทั้ง 2 วาระ ด้วยการกราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบรรยายพิเศษเรื่องทั่วโลกได้ในงานอีกด้วย

จากนี้เป็นต้นไป ทุกย่างก้าวของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ท่ามกลางสมาชิกทั่วประเทศประมาณ 4,000 คน จะมีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมไทยให้เป็นสังคมที่ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหา เป็นสังคมแห่งการใช้ปัญญาแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำประเทศชาติไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน นับเป็นภารกิจที่ทำหาย และต้องการความร่วมมือและแรงใจจากสมาชิกทุกท่านโดยพร้อมเพรียงกัน

สารบัญ

- 1 ภาพจากปก
- 2 70 ปี สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- 9 รายชื่ออดีตนายกสมาคมฯ
- 10 คณะกรรมการบริหารสมาคมฯ
- 11 สารบัญ
- 12 สารจากนายกสมาคมฯ
- 14 เจ้าของ/คณะผู้จัดทำ
- 15 สารจากประธานคณะกรรมการวารสารวิทยาศาสตร์ฉบับพิเศษ
- 16 นโยบายสมาคมวิทยาศาสตร์ฯ
- 17 บรรณาธิการแถลง
- 18 พระอัจฉริยภาพ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ โดย...อาจารย์อารี สวัสดิ์
- 27 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
กับการทรงงานฯ โดย...ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล
- 31 ศาสตร์พระราชานิมิตของวิทยาศาสตร์ฯ โดย...พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง
- 36 เจ้าฟ้านักดาราศาสตร์ โดย...รศ.บุญรักษา สุนทรธรรม
- 41 วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมฯ โดย...ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์
- 45 เพราะผมเชื่อว่า...ความเจริญของบ้านเมืองนี้อยู่ที่ฯ โดย...ดร.ไพรินทร์ ชูโชติถาวร
- 49 การสนับสนุนนักวิทยาศาสตร์ไทยฯ โดย...ดร.จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา
- 52 ประกายจากวิญญูญาณ-ผลพวงของวิทยาศาสตร์ฯ โดย...ศ.ดร.ยงยุทธ ยุทธวงศ์
- 55 สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอนกับการขับเคลื่อนฯ โดย...ศ.น.ท.ดร.สราวุฒิ สุจิตจร
- 58 70 ปี แห่งการพัฒนาวิทยาศาสตร์ไทย โดย...รศ.ดร.กำจัด มงคลกุล
- 61 ทศวรรษใหม่ ของสมาคมวิทยาศาสตร์ฯ โดย...รศ.ดร.คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ
- 64 โอกาสเรียนรู้จากนักวิทยาศาสตร์ฯ โดย...ศ.ดร.ม.ร.ว.ชิษณุสรร สวัสดิวัตน์
- 68 อัจฉริยภาพด้านการศึกษาฯ โดย...ศ.ดร.สุพจน์ ทารหนองบัว
- 72 คลื่นโน้มถ่วง เปิดยุคใหม่ฯ โดย...ศ.ดร.สุทัศน์ ยกส้าน
- 76 การพัฒนาที่ยั่งยืนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติฯ โดย...ศ.ดร.วิสุทธิ ไปไม้
- 82 การเรียนการสอนเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่ยุค 4.0 โดย...ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ
- 85 งานวิจัยขั้นแนวหน้า : ความท้าทายของฯ โดย...ศ.ดร.จำรัส ลิ้มตระกูล
- 90 วิทยาศาสตร์ทำเงิน โดย...ศ.ดร.ยงค์วิมล เลณบุรี
- 93 ข้อมูลทางพันธุกรรมกับการประยุกต์ฯ โดย...ศ.ดร.ธีรยุทธ วิไลวัลย์